

Tiltak mot barnekaries i Eidsvoll

I gjennomsnittet er 83,6 prosent av femåringene i Akershus kariesfrie. I Eidsvoll kommune er tilsvarende tall nede i 62,4. Hvorfor er det slik?

Folkehelseprofilene som Folkehelseinstituttet utgir for kommunene hvert år, viser at de dårlige tannhelseresultatene sammenfaller med dårlige resultater innen folkehelse. De kommunene som har lav score på folkehelsestatistikkene, kommer gjerne også dårligere ut på tannhelsestatistikken.

– I Eidsvoll kommune, og til dels også i Hurdal, har forskjellen når det gjelder tannhelse sammenliknet med resten av fylket, vedvart over lang tid, sier tannpleier og folkehelsekoordinator i Akershus fylkeskommune, Rigmor Moe.

Sammensatte årsaker

Hun mener det er flere årsaker til at Eidsvoll og Hurdal kommer dårligere ut enn mange av de øvrige kommunene i Akershus, og at det vil ta tid å snu utviklingen.

– Å jobbe med folkehelse er krevende, og vi kan ikke vente å se resultatene av de tiltakene vi setter i verk før etter mange år. Vi skal forebygge livsstilssykdommer og utjevne sosiale helseforskjeller. Dette er ikke noe helseprofesjonene kan gjøre alene, og i folkehelseloven legges ansvaret innen folkehelsearbeidet på den enkelte kommune. Folkehelsearbeidet foregår ikke på tannklinikken eller på legekontorene, men vi i tannhelsetjenesten ønsker å være med å dra lasset og samarbeide med flere aktører for å påvirke folkehelsen, sier Moe.

Mye melketannkaries

I Nordøstre Romerike tannhelsestrukturer opplever mange av klinikkene å stå

Pernille Nordbak Øsmundset vil satse på forebygging før skolestart. Foto privat.

overfor ekstra utfordringer når det gjelder melketannkaries. På Eidsvoll tannklinikk tar de imot små pasienter med mange hull i tennene flere ganger i uken.

– Hvis vi sammenligner oss med andre, er det ingen tvil om at vi har mye melketannkaries. Det viser også tallene

fra rapportkullene, sier tannlege Pernille Nordbak Øsmundset.

– I tillegg er det jevnt over mye å gjøre på pasientene. Ofte kommer de med mer enn ett hull, og mange behøver omfattende og tidkrevende behandling, sier hun.

Klinikken har underkapasitet, og den store andelen arbeidskrevende pasienter gjør at klinikken sliter med etterslep.

– For å avlaste situasjonen noe, har vi flyttet en hel skolekrets til Jessheim tannklinikk i Ullensaker kommune, forteller Øsmundset.

Også hun mener at den store andelen små barn med karies i Eidsvoll har en sammenheng med kommunens lave sosioøkonomiske status.

– Tannhelse og generell helse henger sammen. Folkehelseprofilen for kommunen er dårlig, og mange av innbyg-

gerne er trygdede. Det er også stor variasjon innad i kommunen, fra familier hvor barna ikke har et eneste hull, til dårligere stilte familier hvor barna har store problemer med tannhelsen, sier Øsmundset.

Husk tennene!

1. januar i år startet tannhelsetjenesten i Eidsvoll og Hurdal opp prosjektet «Husk tennene», som skal vare til 31. desember 2015.

Gjennom prosjektet skal tannhelsetjenesten møte alle fjerdeklassinger, det

vil si tiåringer, i Eidsvoll og Hurdal på deres arena; i klasserommet. Et mindre pusseprosjekt er tidligere, fra 2010 til 2011, gjennomført i kommunen med gode resultater, og «Husk tennene» er en videreføring av dette. Det nye prosjektet er utarbeidet av tannpleier Pia Skarbø Heimdal i samarbeid med Eidsvoll tannklinikk.

Fokus på kosthold

Fra å være et rent pusseprosjekt, er det denne gangen i tillegg et større fokus